



Gündem

TSKB Ekonomik Araştırmalar
11 Haziran 2020 Perşembe

Piyasalarda Bugün

Küresel piyasalarda risk iştahı kırılğan bir seyir izliyor. Bir süredir dünya ekonomilerinin normale dönüş adımları ve devam eden parasal ve mali desteklerle iyimserliğin öne çıktığı küresel finansal piyasalarda ABD Merkez Bankası'nın (Fed) destekleyici mesajlarına rağmen risk iştahı salgında ikinci dalga endişeleriyle hız kesiyor. Bununla birlikte, ABD ekonomisinde hasarın hâla büyük olduğu yönündeki değerlendirmelerle Hazine Bakanı Steven Mnuchin ülkenin ek mali desteğe ihtiyacı olduğunu ifade etti. Mnuchin ek desteğin seyahat, perakende ve eğlence sektörlerine yardımı içermesi gerektiğini, ayrıca hanehalkına da daha fazla nakit desteği verilebileceğini söyledi. Bu gelişmelerin finansal piyasalar üzerindeki etkisi sınırlı kalırken, MSCI Gelişmekte Olan Ekonomiler Hisse Senedi Endeksi'ndeki %0,3 yükselişe karşın, MSCI Dünya Hisse Senedi Endeksi %0,3 geriledi. Güvenli limanlara olan talep artarken, ham petrol fiyatlarında yükselişler dün de sürdü. Altın fiyatı %1,3 yükselirken, ABD 10 yıllık tahvilinin faizi %0,83'ten %0,75'e indi. Brent tipi ham petrolün varil fiyatı %1,3, en yakın vadeli Batı Teksas tipi ham petrolün varil fiyatı %1,7 yükseldi. Yurtiçinde Türk finansal varlıklar ise görece güçlü bir seyir izlediler. Borsa İstanbul 100 ve 30 endeksleri sırasıyla %0,5 ve %0,4 yükselirken, uzun vadeli tahvil faizler hafif geriledi. TL ise, dolar ve euro eşit ağırlıklı sepet karşısında %0,1 oranında değer kazandı. Küresel piyasalar güne kırılğan bir başlangıç yaparken, ham petrol fiyatlarında yeniden yüksek seviyede stok endişesi ile satış baskısı altında kalıyor. Gün içinde ABD'de haftalık işsizlik maaşı başvuruları dışında gündem sakinken, salgın ile ilgili haberler yakından takip edilecek. Yurtiçinde ise haftalık açıklanan verilerin dışında gündemde önemli bir madde bulunmazken, Türk finansal varlıkların seyri açısından küresel eğilimlerin belirleyici olması bekleniyor.

ABD Merkez Bankası (Fed) Açık Piyasa İşlemleri Komitesi (FOMC) beklentiler dahilinde faizleri değiştirmezken, gelecek üç yılda da değiştirmeyebileceğine yönelik mesajlar verdi. Fed %0,00-%0,25 aralığındaki politika faizini piyasa beklentileri dahilinde sabit tutarken, karar metninde komitenin tam istihdam ve fiyat istikrarını sağlamaya dönük ellerindeki tüm

Takvim

- 11-Haz** ABD, ÜFE, Mayıs
- 12-Haz** Perakende satış istatistikleri, Nisan TÜİK, Sanayi üretim endeksi, Nisan TÜİK, Ciro endeksleri, Nisan TCMB, Ödemeler dengesi, Nisan Euro Bölgesi, Sanayi üretimi, Nisan
- 15-Haz** HMB, Merkezi Yönetim bütçe gerçekleştirmeleri, Mayıs
- 16-Haz** TCMB, Konut fiyat endeksi, Nisan Japonya, Faiz oranı kararı ABD, Sanayi üretimi, Mayıs
- 17-Haz** TCMB, Özel sektörün yurtdışından sağladığı krediler, Nisan Euro Bölgesi, TÜFE, Mayıs

Hisse Senetleri	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
BİST-100	109,779	0.50%	12.20%	-4.06%
BİST-30	127,767	0.38%	11.50%	-7.97%
XUSIN	140,257	0.70%	10.12%	0.79%
XBANK	126,893	0.39%	6.27%	-20.78%

Kur	Seviye	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Dolar/TL	6.7728	-0.30%	-2.91%	13.87%
Euro/TL	7.7055	0.06%	1.43%	15.54%
Sepet Kur*	7.2409	-0.09%	-0.60%	14.91%
Euro/Dolar	1.1369	0.26%	4.55%	1.42%
Dolar/JPY	107.09	-0.58%	0.55%	-1.40%
DXY	95.9590	0.36%	-4.27%	-0.45%

Tahvil - Bono (Bileşik Getiri)	En son	Bir Önceki
TR - 2 yıllık tahvil (TRT131119T19)	8.83%	8.83%
TR - 10 yıllık tahvil (TRT080328T15)	12.10%	12.14%
TR - Eurobond (10 Yıllık)	6.64%	6.68%
ABD - 10 yıllık tahvil	0.75%	0.83%

TSKB Eurobondları	Kupon	Fiyat	Getiri
18 Mayıs 2021	4.875%	100.50	4.31%
16 Ocak 2023	5.500%	98.88	5.97%
23 Ocak 2025	6.000%	96.88	6.80%

Emtia	En son	Günlük Değişim	Aylık Değişim	Yıl Sonuna Göre Değişim
Altın (Dolar/ons)	1736.24	1.28%	1.22%	14.45%
Reuters/Jefferies CRB*	147.02	0.56%	13.54%	-15.98%
Brent (Dolar/varil)	41.73	1.34%	38.99%	-38.53%
Doğalgaz (TL/stdm3)	1.78	0.74%	3.49%	-18.68%

* Thomson Reuters/CoreCommodity CRB Commodity Total Return Index

Piyasalarda Bugün

araçları kullanmayı sürdüreceği belirtildi. Salgının ekonomik aktiviteyi sınırlamaya devam ettiğine işaret edilen açıklamada düşük enerji fiyatlarıyla birlikte enflasyonun düşük kaldığı hatırlatıldı. Bununla birlikte, Fed açıklamasında, Hazine tahvilleri ve ipotekli konut kredilerine dayalı menkul kıymet alımlarının en az mevcut hızında önümüzdeki dönemde de sürdürüleceğine vurgu yapıldı. Aynı şekilde, finansal sistemin ihtiyacı olan likiditenin diğer enstrümanlarla sağlanacağı belirtildi. Fed üyelerinin tahminlerine göre, ABD ekonomisi 2020'de %6,5 daraldıktan sonra 2021'de %5 ve 2022'de %3,5 büyüyebileceği bekleniyor. Politika faizlerinin gelecek 3 yıl boyunca değiştirilmesi öngörülmezken, işsizliğin bu yılı %9,3, gelecek yıl %6,5 ve sonrasında ise %5,5'e düşeceği tahmin ediliyor. Fed Başkanı Jerome Powell karar sonrasındaki basın toplantısında faizlerin değiştirilmesi yönünde bir tartışma olmadığını, varlık alımlarının hızının gerekmesi halinde değiştirilebileceğini söyledi. Bununla birlikte, Powell soru üzerine getiri eğrisinin kontrol edilmesine yönelik bir politikanın hala açık bir soru niteliği taşıdığını belirtirken, önümüzdeki toplantılarda da tartışmanın sürebileceğini ifade etti. Powell, yılın ikinci yarısında ekonomide toparlanma beklediklerini yinelese de belirsizliklerin yüksek olduğunu söyledi. Ayrıca maliye politikası tepkisinin geniş, güçlü ve hızlı olduğunu ifade eden Powell, Fed ve Kongre'nin daha fazlasını yapması gerekebileceğini sözlerine ekledi.

Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) küresel ekonomiye ilişkin beklentilerini güncelledi. COVID-19'un olağan dışı belirsizlik oluşturarak İkinci Dünya Savaşı sonrası en kötü sağlık ve ekonomik krize yol açtığı belirtilen çalışmada, aşı veya başka bir tedavi geniş kesimlerin ulaşabileceği şekilde geliştirilmeden dünya ekonomisinin bıçak sırtı bir şekilde ilerleyeceğini öne sürdü. Pandemi krizini, sınırlama, salgın ile birlikte var olma ve aşı ve/veya tedavi gibi üç aşamaya ayırdığımızda henüz ikinci aşamada olduğuna dikkat çekilirken, 2020 ikinci çeyrekte OECD üyesi ülkelerde gayrisafi yurtiçi hasılanın (GSYH) %13'ü aşan, dünya genelinde ise çift haneye yaklaşan bir daralma yaşanıyor olabileceği tahmini paylaşıldı. Dünya genelinde ikinci bir dip görülme olasılığının görülmeme olasılığı ile eşit olduğunu belirtirken, dünya ekonomisinin 2020 genelinde %6,0 daralabileceği, 2021 yılında ise %5,2 büyüme kaydedebileceği öngörülüyor. OECD üyesi ekonomilerde 2020'de daralmanın %7,5 olması beklenirken, 2021 için büyüme beklentisi %4,8 olarak paylaşıldı. İkinci dip senaryosunda ise küresel ekonominin 2020'de %7,6 küçüldükten sonra 2021'de sadece %2,8 oranında büyüme kaydedebileceği tahmin ediliyor. OECD üyesi ülkeler için 2020 yılında %9,3 küçülme öngörülürken, 2021 yılında %2,2'lik sınırlı bir toparlanma tahmin ediliyor. Euro Bölgesi ekonomilerinde tek dip senaryosunda %9,1, çift dip senaryosunda ise %11,5 oranında daralma tahmin ediliyor. ABD'de ise ilk senaryoda küçülme %7,3, ikinci senaryoda ise %8,5 ile OECD ortalamasından daha iyi bir seviyede öngörülüyor. Bu ortamda Türkiye ekonomisinin ise ilk senaryoya göre 2020'de %4,8 küçüldükten sonra 2021'de %4,3 büyüyeceği tahmin ediliyor. İkinci dip senaryosunda ise Türkiye ekonomisindeki 2020'deki küçülmenin %8,1'i bulabileceği, 2021'deki toparlanma hızının %2,0'da kalacağı öngörülüyor.

ABD'de Mayıs'ta tüketici fiyatları endeksi (TÜFE) beklentilerin altında geldi. Mayıs ayında genel TÜFE bir önceki aya göre değişmeyeceği beklentilerine karşın %0,1 gerilerken, genel TÜFE yıllık enflasyonu Nisan'daki %0,3'ten %0,1'e düştü. Aynı dönemde gıda ve enerji hariç çekirdek TÜFE aylık enflasyonu %0,1 gerileyerek sabit kalacağı yönündeki tahminlerin altında kalırken, çekirdek TÜFE yıllık enflasyonu %1,4'ten %1,2'ye indi.

TÜİK, Şubat, Mart ve Nisan aylarını kapsayan Mart dönemi işgücü istatistiklerini açıkladı. Söz konusu dönemde istihdamdaki azalışa karşın, işgücüne katılımdaki gerileme işsizlikteki artışı sınırladı. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre, genel işsizlik oranı 2020 Mart döneminde Şubat dönemindeki %12,7'den %13,0'a yükseldi. Aynı dönemde tarım dışı işsizlik oranı %14,6'dan %15,1'e, genç işsizlik oranı %23,6'dan %25,1'e yükseldi. İşgücüne katılım oranı bir önceki dönemdeki %50,7'den %49,0'a gerilerken, istihdam oranı %44,3'ten %42,6'ya indi. Arındırılmamış veriler ise, 2019 Mart döneminde %14,1 olan genel işsizlik oranının 2020 Mart döneminde %13,2 olarak gerçekleştiğine işaret etti. İstihdamın iktisadi faaliyet kollarına göre Mart döneminde genele yayılan bir zayıflama gözlemlendi. Mevsimsellikten arındırılmış verilere göre, Mart döneminde tarımda istihdam bir önceki döneme kıyasla 21 bin kişi azalırken, tarım dışında istihdam 981 bin kişi azaldı. Tarım dışı

Piyasalarda Bugün

alanlarda ise sanayide 85 bin, inşaatla 202 bin ve hizmetlerde 694 bin kişilik istihdam azalışları yaşandı. Bu sonuçlarla toplam istihdam Mart döneminde 1 milyon 2 bin kişi azaldı.

Ekonomide düzenlemeler içeren torba kanun teklifi, TBMM Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edildi. Teklifte, COVID-19 salgını nedeniyle kamu kurum ve kuruluşları ile kamu sermayeli bankaların mali yıl içerisinde oluşabilecek ilave finansman ihtiyaçlarını karşılayabilmek amacıyla ihraç edilebilecek olan ikrazen özel tertip devlet iç borçlanma senetleri için 2020 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nda belirlenen limiti, 2020 yılı için ilgili kanunda belirlenen başlangıç ödeneklerinin %5'ine kadar olacak şekilde artırılacağı yer alıyor. Ayrıca, teklifte yer alan değişikliklerle, Kamu iktisadi teşebbüsleri (KİT) ve bağlı ortaklıklarında Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda tanımlanan iç kontrol sistemi oluşturulacak.

Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

Naturel Enerji, %100 bağlı ortaklığı Esenboğa Elektrik Üretim A.Ş.'nin halka arzı için Sermaye Piyasası Kurulu'na (SPK) ön izin başvurusunda bulunulmasına karar verildiğini duyurdu. Ödenmiş sermayesi 40 milyon TL olan Esenboğa Elektrik Üretim A.Ş., 2019 yılının son çeyreğinde Yozgat, Afyon, Nevşehir, Bilecik illerinde toplam 22,35 MWp gücünde güneş elektrik santrali alımı yaparak mevcut kapasitesini 33,78 MWp gücüne çıkardı. Güneş Enerjisi Müteahhitlik faaliyetinde de bulunan şirket bu kapsamda 2020 yılında toplam bedeli 9,2 milyon dolar olan sözleşmeler imzaladı.

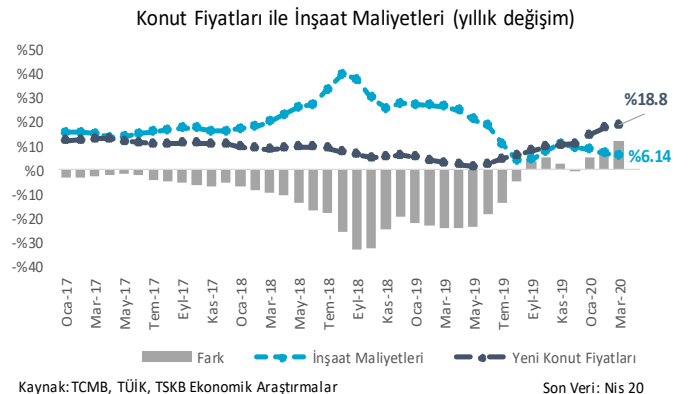
Almanya, COVID-19 salgını nedeniyle AB harici 160'tan fazla ülkeye yönelik seyahat uyarısını, Ağustos ayının sonuna kadar uzattı. Dışişleri Bakanı Heiko Maas, yaptığı açıklamada daha önce seyahat uyarılarının kaldırıldığı 31 Avrupa ülkesinden farklı olarak dünyanın geri kalanı için 'kestirilemeyecek risklere girmeden sınırsız seyahati mümkün kılacak ortak veri tabanları, ölçütler ve karar alma mekanizmalarının bulunmadığına' dikkat çekti.

Uluslararası Hava Taşımacılığı Birliği (IATA) küresel hava taşımacılığı sektörünün finansal görünümüne ilişkin raporunu yayımladı. Birlik, 2020'de COVID-19 salgını nedeniyle hava yolu şirketlerinin 84,3 milyar dolar zarar edebileceğini duyurdu. Söz konusu zararın gelecek yıl 15,8 milyar dolara gerileyeceği tahmin edildi. Hava taşımacılığındaki şirketlerin gelirlerinin, bu yıl 2019'a göre %50 düşüşle 419 milyar dolara gerileyeceğinin tahmin edildiği raporda, 2021'de gelirlerin 598 milyar dolara yükseleceği öngörüldü.

İnşaat maliyetleri endeksi Nisan ayında yıllık %6,14 artış gösterdi. Nisan ayında malzeme maliyetleri yıllık %1,95 yükselirken, işçilik maliyetleri %15,45 arttı. İnşaat maliyetlerinin yıllık artışı ile yeni konut fiyatlarının yıllık artışı arasındaki fark açılmaya devam ederek inşaat sektöründe kârlılıkta toparlanmanın sürdüğüne işaret etmekte.

Ağır ticaride satışlar hızlandı. Dünya Gazetesi'nde yayınlanan habere göre, lojistikçilerin filo yatırımına yönelmesiyle Mayıs ayında hareketlenen sektörde, Haziran ayında satışlar beklentilerin üzerinde gidiyor. Sektör

temsilcileri, salgın nedeniyle Mart ayında düşürülen yıl sonu satış hedeflerini yeniden yukarı yönlü revize etti. Ağır ticari üreticileri yılsonunda %40'ın üzerinde büyüme öngörüyor. Ağır Ticari Araçlar Derneği (TAİD) Başkanı İlhami Eksin, Türkiye ve Avrupa'daki fabrikaların Nisan ayı içerisinde yeniden üretime geçmeye başlamasının ardından Mayıs ayı içerisinde özellikle yurtiçi gıda nakliyesi ağırlıklı olmak üzere uluslararası taşımalarda da sektörlerde hareketlenmenin başladığına dikkat çekti. Eksin, ağır ticarideki bu hareketlenmeye kamu bankalarının kredi oranlarında yaptığı kampanyanın da dolaylı olarak olumlu yansıtacağını söyledi.



Sektör, Şirket ve Gündeme İlişkin Diğer Haberler

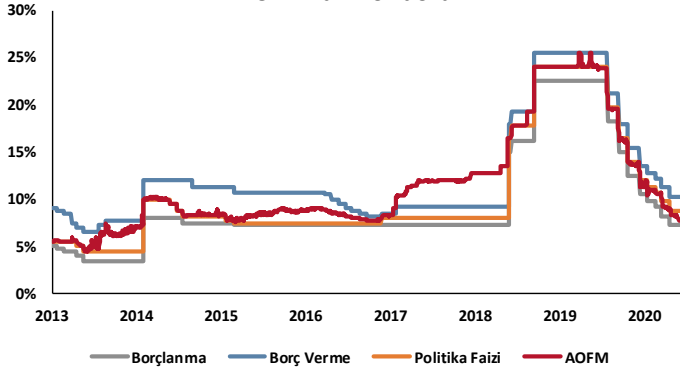
İspanyol tekstil firması Inditex, COVID-19 salgını etkisiyle tarihinde ilk kez zarar açıkladı. 2020-2021 mali döneminin 1 Şubat-30 Nisan'ı kapsayan ilk çeyreğinde 409 milyon euro zarar eden firmanın satışları %44 düştü. Inditex, internet satışlarında ise %50 artış kaydedildiğini duyurdu. Inditex'in bünyesinde Zara, Massimo Dutti, Pull&Bear, Bershka, Stradivarius, Oysho ve Uterqüe markaları bulunuyor.

Uluslararası Enerji Ajansı (IEA), COVID-19 pandemisinin küresel doğal gaz piyasalarına etkilerini incelediği "Gaz 2020" raporunu yayınladı. Rapora göre, COVID-19 pandemisi ile beraber ılıman geçen kış mevsiminin de etkisiyle küresel doğal gaz talebinin 2020 yılında bir önceki yıla göre %4'e oranında yani 150 milyar metreküp azalması bekleniyor. Elektrik üretimi için kullanılması planlanan doğal gaz tüketiminin yaklaşık %5 oranında azalacağı ve bu azalma miktarının küresel olarak projekte edilen toplam düşüşün yaklaşık yarısını temsil ettiği belirtiliyor.

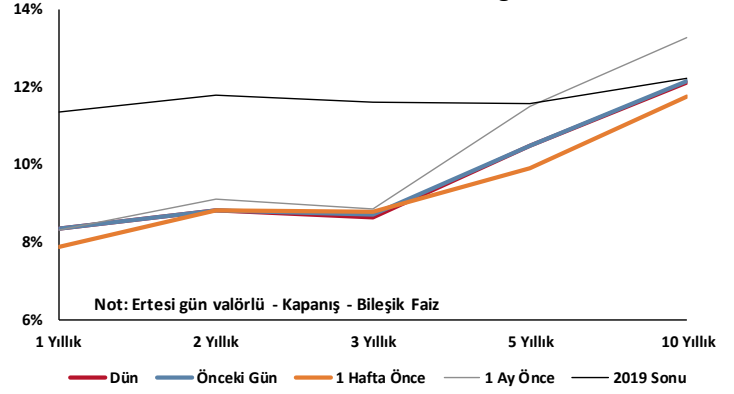
Türkiye ile Uluslararası İmar ve Kalkınma Bankası (IBRD) arasında imzalanan enerji sektörü hibe anlaşmasının kapanış tarihi uzatıldı. Resmi Gazete'de yayımlanan protokole göre, Türkiye Cumhuriyeti ile Avrupa Birliği Katılım Öncesi Yardım Aracı Vakıf Fonu yöneticisi olarak hareket eden IBRD arasında 19 Haziran 2015'te imzalanan Enerji Sektörü Programı Faz 2 Projesi isimli Hibe Anlaşması'nın kapanış tarihinin 28 Mayıs 2021'e kadar uzatılmasına ilişkin protokolün 28 Mayıs 2020'den geçerli olmak üzere onaylanmasına karar verildi.

Alman hükümeti ekonomiyi karbondan arındırmaya ve karbondioksit salımının azaltılması için oluşturulan ulusal hidrojen stratejisini onayladı. Almanya, elektrik ihtiyacının %10'unu hidrojenden karşılamak üzere 2040 yılına kadar 10 bin megavat temiz hidrojen üretim kapasitesi kurulumu için 9 milyar euro yatırım yapacak.

TCMB Faiz Koridoru

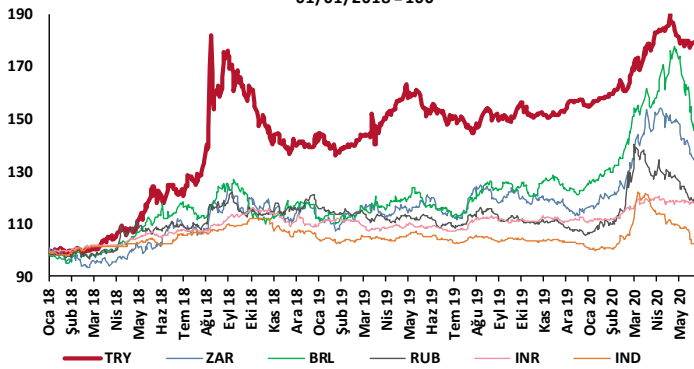


Hazine Tahvillerinde Getiri Eğrisi

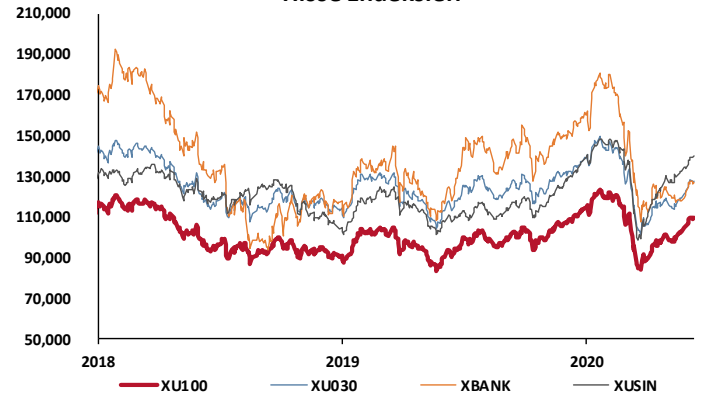


GOÜ Para Birimleri / USD

01/01/2018 = 100



Hisse Endeksleri

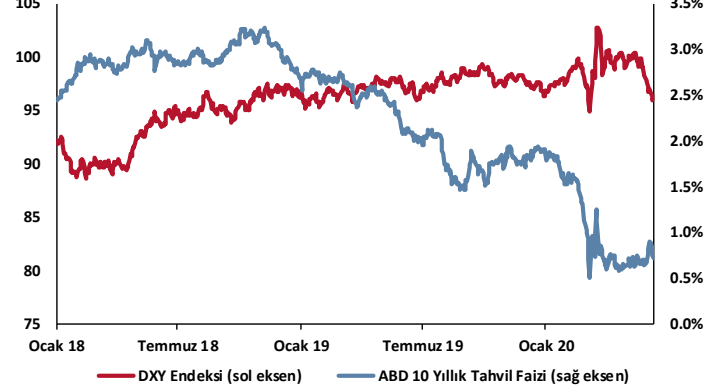


Türkiye'nin 5 Yıl Vadeli CDS Spreadi

baz puan

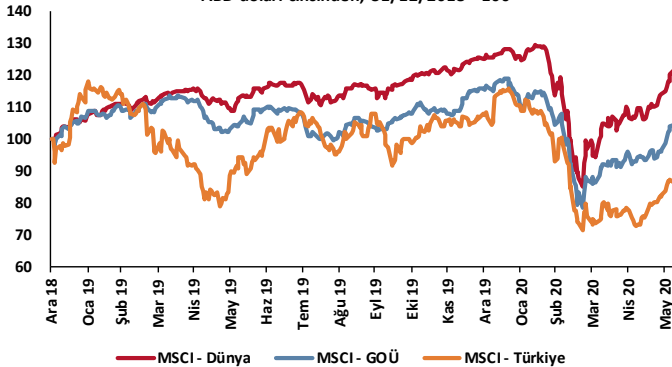


Dolar Endeksi ve 10 Yıllık ABD Hazine Tahvil Faizi

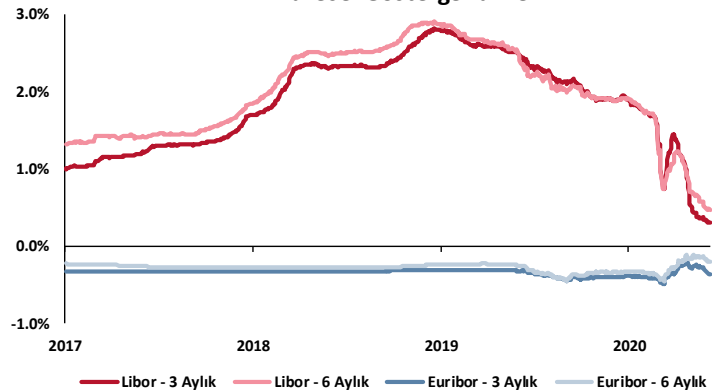


MSCI Hisse Endeksleri

ABD doları cinsinden, 31/12/2018 = 100



Küresel Gösterge Faizler



TSKB

Danışmanlık Hizmetleri

Ekonomik Araştırmalar

ekonomikarastirmalar@tskb.com.tr

MECLİSİ MEBUSAN CAD. NO 81

FINDIKLI İSTANBUL 34427, TÜRKİYE

tel: (90) 212 334 50 50 faks: (90) 212 334 52 34

2020 Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. her hakkı mahfuzdur.

Bu doküman Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş.'nin yatırım bankacılığı faaliyetleri kapsamında, kişisel kullanıma yönelik olarak ve bilgi için hazırlanmıştır. Bu dokümana dayalı herhangi bir işlem yapılması tarafımızdan öngörülen bir husus değildir. Belirtilen görüşler sadece bizim güncel görüşlerimizdir. Bu raporda yer alan bilgileri makul bir esasa dayalı olarak güncelleştirirken, bu konuda mevzuat, uygunluk veya diğer başka nedenlerle amaca uygunluk tam olarak sağlanamamış olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları veya çalışanları, burada belirtilen senetleri ihraç edenlere ait menkul kıymetlerle ilgili olarak bir pozisyon almış olabilir veya alabilir; menkul kıymetler üzerinde opsiyonları olabilir veya ilgili diğer bir yatırıma girebilir; bu menkul kıymetleri ihraç eden firmalara danışmanlık yapmış, hisselerinin halka arzına aracılık veya yüklenim taahhüdünde bulunmuş olabilir.

Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve/veya bağlı kuruluşları bu raporda belirtilen herhangi bir şirket için yatırım bankacılığı da dahil olmak üzere önemli tavsiyeler veya yatırım hizmetleri sağlıyor veya sağlamış olabilir.

Bu raporun ilgili olduğu yatırım fiyatı veya değeri, direkt veya indirekt olarak, yatırımcıların menfaatlerine ters düşebilir. Döviz kurlarındaki herhangi bir değişimin yatırımın değeri veya fiyatı veya bu yatırımdan sağlanan gelir üzerinde olumsuz bir etkisi olabilir. Geçmişteki performans her zaman gelecekteki performansın kılavuzu olacak demek değildir. Yatırım geliri dalgalanma gösterebilir.

Bu rapor kamuya açık bilgilere dayalıdır. Doğru veya tamam olmayan hiçbir beyan yapılmamıştır. Bu rapor söz konusu menkul kıymetlerin alınması veya satılması için bir teklif, yorum ya da yatırım tavsiyesi değildir veya bu menkul kıymetlerin alınıp satılmasına yönelik bir teklif için de bir istek veya zorlama değildir. Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. ve kendisiyle bağlantılı olan diğerleri bahsedilen şirketlerin menkul kıymetleriyle ilgili pozisyon alabilirler veya bu menkul kıymetlerle ilgili işlem yapabilirler, ayrıca bu şirketler için yatırım bankacılığı hizmetleri de verebilirler.

Herhangi bir yatırım kararı yatırımcının tamamıyla kendi kişisel seçimine dayanmalıdır. Bu rapordaki bilgiler herhangi bir yatırım tavsiyesi olmayıp, raporda yer alan firmalara yatırım yapılmasından ötürü Türkiye Sınai Kalkınma Bankası A.Ş. hiç bir sorumluluk kabul etmez.

Burada yer alan yatırım bilgi, yorum ve tavsiyeleri yatırım danışmanlığı kapsamında değildir. Yatırım danışmanlığı hizmeti, yetkili kuruluşlar tarafından kişilerin risk ve getiri tercihleri dikkate alınarak kişiye özel sunulmaktadır. Burada yer alan yorum ve tavsiyeler ise genel niteliktedir. Bu tavsiyeler mali durumunuz ile risk ve getiri tercihlerinize uygun olmayabilir. Bu nedenle, sadece burada yer alan bilgilere dayanılarak yatırım kararı verilmesi beklentilerinize uygun sonuçlar doğurmayabilir.



Türkiye Sınai Kalkınma Bankası
www.tskb.com.tr

T: +90 212 334 50 50 F: +90 212 334 52 34

E: info@tskb.com.tr